

[Clara Munck.]

gifter betyder højere skatter, alt sammen noget, der også falder tilbage på den del af lejerne, der gerne skulle have tilbudt en vis valgfrihed også inden for almennyttigt byggeri. Jeg vil altså gerne fastslå, at landsbyggefonden var — og burde have været i endnu højere grad — en fond, der omfatter menneskepenge.

Boligministeren siger, at vi efterlyser en nærmere udbygning af eller redegørelse for det, jeg kalder løfteparagraffen, fordi det har større interesse for os at høre om disse ting. Nej, det er absolut ikke derfor. Vi har til enhver tid sagt, at vi ønsker en ligestilling i byggeriet, dog sådan at vi erkender, at det almennyttige byggeri må have en særlig støtte, fordi det har ganske specielle opgaver. Men under den nuværende boligminister har vi jo kun set lovgivning til fordel for dette, at det offentlige påtager sig ansvaret. Derfor har vi peget på, at der er mennesker, der gerne selv vil påtage sig et ansvar. Det var dem, jeg henviste til ved at citere, hvad der stod i socialforskningsinstituttets undersøgelse. Jeg vil gerne vide, hvad det er, ministeren vil gøre for dem. Jeg konstaterer, at ministeren står op og siger lige så pænt og nydeligt, som ministeren plejer at sige det, at han vil dem da ikke noget ondt, og så får vi igen at vide, hvad der står i betænkningen. Det stemmer imidlertid ikke med, at da ministeren har læst den redegørelse, jeg talte om, så udtaler han selv til Politiken:

„Der er tale om en både forkert og uønsket balance, hvor mange har valgt parcelhuset ud fra rent økonomiske betragtninger, og ikke fordi det var den ideelle bolig for dem“.

Det stemmer ikke med, at ministeren vil gøre noget for, at de mennesker, der selv finder, det er en ideel bolig, også bliver sat i stand til at få den. Men det lover ministeren her igen i betænkningen ved at sige, at han vil lempe reglerne for, at man kan erhverve og forbedre også parcel- og rækkehuse. Jeg skal nok være fin nok til ikke at nævne ordet ejerlejligheder, men det skulle egentlig gå med ind i det. Det, ministeren står her og siger, stemmer heller ikke med det, vores økonomi- og budgetminister udtalte i Nationaløkonomisk Forening, og som er optrykt i bladet Boligen. Det er den minister, der —

bortset fra når man vælter hans hensigter — skulle have et godt greb om, hvorledes regeringen vil forme sin boligpolitik, som utrykkelig siger:

„Systemet må ændres, således at tilskyndelsen til et for stort parcelhusbyggeri . . . bortfalder. Sker dette, vil boligbyggeriets sammensætning i højere grad blive præget af etagebyggeri, en samfundsøkonomisk billigere byggeform.“

Det er en mærkelig måde, boligministeren har demonstreret den billigere byggeform på.

Christophersen: Jeg forstod på boligministerens indlæg heroppefra, at der var visse forståelsesmæssige problemer knyttet til den mindretalsudtalelse, som venstre, det konservative folkeparti og det radikale venstre har fremsat i betænkningen. Jeg vil da godt bidrage til, at det står ganske klart for ministeren, hvad det er, der ligger i de bemærkninger, vi har gjort om de nye og langt større boligpolitiske problemer, som den lovgivning vil fremkalde, han nu ønsker at få gennemført. Vi har sagt det allerede under debatten om ændringen af rentesikringsordningen, eller rettere sagt bevarelsen af den og forbedringen af den, at man hermed i virkeligheden blot forsøger at camouflere en række andre omkostningsbestemte problemer inden for byggesektoren. Vanskeligheden er jo, at det almennyttige byggeri på grund af en fejlberægning af efterspørgslen og på grund af en alt for kraftig omkostningsstigning inden for byggesektoren ikke er i stand til at leje især sine store lejligheder ud. Dette problem kan man løse på to måder. Man kan vælge den fremgangsmåde, som boligministeren altså ganske klart har valgt i denne samling, nemlig at camouflere problemerne og prøve at betale sig fra dem både nu og i tiden fremover. Der er også den anden mulighed, og det var den, vi anviste i boligudvalget, at man forsøgte at løse de helt akutte udlejningsproblemer, der var opstået, og at man derefter søgte at tilrettelægge en langsigtet boliglovgivning, som bragte omkostningsudviklingen under kontrol, og som gjorde, at de almennyttige boligselskaber koncentrerede sig om at bygge boliger, som der ganske klart var en efterspørgsel efter. Nu vælger ministeren altså denne, det skal jeg gerne indrømme, i første